

CUMHURİYET HALK PARTİSİ OLARAK **ROMAN YURTTAŞLARIMIZA** *Sözümüz Var!*

BİRİKMiŞ SORUNLARINIZI BİLİYORUZ.

SİZLERLE BİRLİKTE GELİŞTİRDİĞİMİZ ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZİ
YEREL İKTİDARIMIZDA HAYATA GEÇİRMeye BAŞLADIK.

MERKEZİ İKTİDARIMIZDA ÇOK DAHA KAPSAMLI VE
KALICI İŞLER YAPMAK İÇİN SABIRSIZLANIYORUZ.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

**NELER
YAPIYORUZ?
NELER
YAPACAĞIZ?**

1

Romanlara Yönelik Eylem Planı'nda [2020-2022] belirlediğimiz hedefleri hayata geçirmeye devam edeceğiz:

CHP kapsamlı bir **Romanlara Yönelik Eylem Planı [2020-2022]** hazırlayarak Parti Meclisi'nden geçirmişti.

Partimiz, Romanları temsil eden STK'ların ve akademisyenlerin görüşlerini dinlemiş ve bu planı hazırlamıştı.

Bu süreçte Roman yurttaşlarımızın **eğitim, sağlık, istihdam, barınma, sosyal yardımlara/hizmetlere erişim ve ayrımcılık** konularında yaşadıkları sorunları tespit etmiş ve çözüm önerilerimizi sunmuştuk.

CHP olarak **Romanlara Yönelik Eylem Planı'nın** hayata geçirilmesi için yerel yönetimlerimize talimat verdik.

Belediyelerimizin **Romanlara Yönelik Eylem Planı** hedeflerini stratejik planlarına entegre etmeleri bir başka önceliğimizdir.

2

CHP'nin İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi'nin 11. Maddesi Roman yurttaşlarımıza insan onuruna yakışan hak temelli bir sosyal devlet vaat ediyor:

“Güçlü sosyal devletin ilk adımı olarak **Aile Destekleri Sigortası Kurumu** kurulacaktır. Vatandaşlarımıza asgari bir gelir düzeyi mutlaka sağlanacaktır. Bu bağlamda **Aile Destekleri Sigortası** uygulamaya konulacak, bu topraklarda hiçbir çocuk yatağa aç girmeyecektir. Vatandaş devlet yardımlarını lütuf olarak değil hakkı olarak görecektir.”

CHP iktidarında yoksulluk sınırının altında kalan Roman ailelerine dağıtılacak kartlara her ay nakit olarak **Aile Gelir Desteği** yatırılacak.

Yine bu aileler, eğitimden, gıdaya, elektrik ve doğalgazdan suya kadar bir dizi temel ihtiyaçları için **Aile Destekleri Paketi**'nden yararlanacak.

Aile Destekleri Sigortası kapsamındaki Roman aileleri, “**Her eve en az bir sigortalı**” anlayışımız doğrultusunda **istihdamda öncelikli** olacak. Bu ailelerdeki **genç işsizler** için, kamuya eleman alımında pozitif ayrımcılık uygulanacak.

3

Kadınlar için öncelikli ve bütünlüklü sosyal politikaları hayata geçireceğiz:

Aile Destekleri Sigortası kapsamında yoksul Roman ailelerine verilecek aylık **Aile Gelir Desteği**, doğrudan kadınların hesabına yatırılacak.

Roman kadınlara yönelik **istihdam garantili meslek edindirme politikaları** geliştirilecek.

Aile içi şiddetle mücadele kapsamında Roman kadınların korunması ve güçlendirilmesi için yerel yönetim ve kamu tarafından **kadın koruma ve sığınma evlerinin** yasalara uygun olarak açılmaları sağlanacak.

Kadın dayanışma grupları kurulması için kadın sivil toplum örgütlerinin katılımıyla uygulanabilir dayanışma modelleri geliştirilecek.

Mahallelere **toplum merkezleri** açılacak, birey ve toplum temelli sosyal hizmetler götürülecek. **Aile danışmanı, psikolog ve pedagog** gibi uzmanları barındıran bu mekanlar kadınlar ve çocuklar için hem eğitim hem de sosyalleşme alanı olacak.

Toplum merkezleri **erken yaşta evliliklerle** mücadele edilmesi için büyük önem taşımaktadır. Yukarıda bahsettiğimiz maddi destekler yanında doğru yönlendirme ve eğitim de büyük önem taşımaktadır.

4 Roman çocuklarının ailelerinden daha iyi yaşayabilecekleri bir ülke için eğitime erişim başta olmak üzere kapsamlı politikalar oluşturacağız:

Covid 19 pandemisi sürecinde **uzaktan eğitime erişemeyen** grupların başında Roman çocukları gelmiştir. Bu süreçte çok sayıda çocuk okuldan kopmuştur. Roman çocukların eğitime erişimi ve eğitimden kopuşların önüne geçebilmek için özel politikalar hayata geçirilecek.

Öncelikli olarak özellikle ortaöğretime geçişte yoğun olarak yaşanan eğitimden kopuşlar ve hiç eğitime erişemeyen çocuklar konusunu ele alan veri analizine dayalı bir **raporlama-haritalama** çalışması yapılacaktır.

Romanların eğitime erişimi ve okul terklerinin önlenmesi için çocuklar ve ebeveynler desteklenecek. Eğitimini aksatmayan Roman çocuklarına burs desteği verilecek.

Beslenme hakkına erişemeyen Roman çocuklarına okullarda **ücretsiz kahvaltı ve öğle yemeği verilecek.**

BM interneti “temel insan hakkı” olarak kabul etmiştir. **Dijital eşitsizliğin** ortadan kaldırılması için Roman çocuklarına, ücretsiz internet ve bilgisayar dahil, ders materyallerine erişimlerine yönelik kapsamlı destekler sunulacak.

Mahallelerde ücretsiz, nitelikli erken çocukluk eğitimi hizmetleri verilmesi için **“kreş/gündüz bakımevi”** açma politikamız, merkezi iktidarla birlikte ulusal çapta yaygınlaştırılacaktır.

Ebeveynlerini kaybetmiş veya ebeveynleri cezaevinde olan ve **korumasız kalan çocuklara** yönelik sürekli veya geçici koruma modelleri geliştirilecek.

Çocuk işçiliğine yönelik önleyici politikalar oluşturulacak.

Roman mahpusların çocuklarının koruma altına alınarak temel haklarına erişimlerinin sağlanacağı hizmetler hayata geçirilecek.

5

Ayrımcılık türlerinin de tanımlanacağı bir ayrımcılıkla mücadele yasasını çıkaracağız. Ayrımcılıkla ilgili davalarda ispat yükünü tersine çevireceğiz:

Eğitim, sağlık, yerel yönetim başta olmak üzere Romanlara yönelik hizmet sağlayan tüm alanlardaki personele yönelik ayrımcı pratiklerinin önlenmesi için **kurum içi farkındalık** eğitimleri verilecek ve bu eğitimler zorunlu hale getirilecek.

Ayrımcılığın yeniden üretilmesi ve yaygınlaştırılması konusunda önemli bir yeri olan **medyadaki ayrımcı dilin** ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Romanlara Yönelik Eylem Planı’nda vaat ettiğimiz gibi, kentin içinde olan ama bir o kadar da dışında kalan, görünmez duvarlarla çevrili bu mahallelerin diğer kent dinamikleri ile buluşmasını sağlamaya yönelik etkinliklerimize devam edeceğiz. Genel iktidarımızda da toplumsal bütünleşme adımlarımızı sürdüreceğiz.

6

Roman toplumunun hak ettiği eşit koşullara kavuşmasının anahtarının istihdama erişim politikalarında olduğunun bilincindeyiz:

Tüm şehirlerde niteliksiz, güvencesiz, sağlıksız ve ağır iş kollarında çalışan, gelirin her daim belirsiz olduğu, geçim stratejilerini “günü kurtarmak” üzere inşa etmek zorunda kalan Romanlar için düzenli ve güvenceli istihdamın yaratılmasına yönelik kısa, orta ve uzun vadeli istihdam stratejileri geliştiriyoruz. Amacımız sürdürülebilir istihdam alanları yaratmaktır.

Tarım işçiliği, temizlik işçiliği, katı atık toplayıcılığı ve müzisyenlik gibi güvencesiz geçim alanlarının güvenceli hale getirilmesi için yaratıcı çözümler önereceğiz. Tüm bileşenlerin katılımıyla kooperatif benzeri uygulamaları hayata geçireceğiz.

Özellikle müzisyenler ve diğer tüm güvencesiz meslekleri icra eden Romanlar için **günlük sigorta sistemi** geliştirilecek ve takibi sağlanacak.

60 yaş üstü tüm müzisyenler kültür mirası kapsamında değerlendirilerek sigorta ve emeklilik sistemine dahil edilecektir.

Güvencesiz mesleklerden olan **atık toplayıcılığının** güvenceli istihdama dönüşmesi için bazı yerel yönetimlerimiz pilot uygulamalar geliştirmiş durumdadır. Bunları diğer yerel yönetimlere ve merkezi iktidarımıza taşıyacağız.

Romanların **geleneksel mesleklerinin** yaşatılması için bu **meslekler kültürel miras** olarak kabul edilecek, meslek icracılarının “**unutulmaya yüz tutmuş meslekler**” kapsamında değerlendirilerek **usta öğretici** olarak istihdam edilmeleri sağlanacaktır.

Cezaevinde olan Romanlara meslek edindirme ve istihdam olanakları sağlanacak.

Madde bağımlılığı ile mücadele eden gençlere yönelik yerel düzeyde istihdam garantili meslek edindirme kursları açılarak rehabilitasyon süreçleri için destek mekanizmaları kurulacak, psikolojik destek ve yönlendirici hizmetler verilecek.

7

Barınma Koşullarının İyileştirilmesi insanca bir hayatın vazgeçilmezidir:

Kentsel dönüşüm değil **yerinde dönüşüm** projelerine öncelik verilecek, projeler **sosyal dönüşüm projeleri** olarak düşünülerek yaşanabilir mahalleler inşa edilecek. Dönüşüm projelerinde mahalle halkı da sürece dahil edilecek.

Evsizlik sorunun çözümü için yaşam ve ekonomik koşullara uygun biçimde ve öncelikli olarak yaşadıkları yerlerde, değilse bu yerlere yakın yerlerde **sosyal konut projeleri** hayata geçirilecek.

Sağlıksız barınma koşullarının giderilmesine yönelik **evlerin dönüştürülmesi ve tadilatı** için kamu kurumları ve belediyeler tarafından maddi destek sağlanacak.

8

Sağlık hizmetlerine erişim için hak temelli modelleri hayata geçireceğiz:

Hiçbir sosyal güvencesi olmayan kişiler Genel Sağlık Sigortası kapsamında borçlandırılmaksızın muayene olabilecek, ilaç ve cihazlarını alabilecek.

Birinci basamak sağlık merkezlerinin Roman mahallelerinde yaygınlaştırılması sağlanacak.

Roman mahallelerine yönelik olarak **sağlık hakkı, sağlık okuryazarlığı, temel sağlık hizmetleri, üreme sağlığı ve aile planlaması** gibi konularda eğitimler verilecek.

Yaşlı veya yatağa bağımlı kişilerin yararlanabilecekleri evde **bakım hizmeti** ve diğer kamu hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri sağlanacak.

Madde bağımlılığı ile mücadelede özel önem verilecek, Roman mahallelerinde veya yakın bölgelerde **rehabilitasyon ve tedavi merkezlerinin** yaygınlaştırılması sağlanacak. **Madde bağımlılığını yalnızca bir sağlık sorunu olarak** ele almayacağız. Bağımlılığı ortadan kaldıracak sosyal ortamın sağlanması için yoksullukla mücadele gibi paralel politikalar da devrede olacak. Madde bağımlılığıyla mücadele kapsamında mahallelerin güvenliğinin arttırılmasına önem verilecek.

Yoksulluk ve dışlanmanın yoğun olarak yaşandığı Roman mahallerinde en az görünür olan kesimlerden birisi de **engellilerdir**. Mahallelerde düzenli taramalar yaparak engelli bireyler tespit edilecek ve aileler yararlanabilecekleri hizmetler konusunda bilgilendirilecek.

9

Kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel meslekler kültürel miras kapsamında değerlendirilerek korunacak ve günümüz koşullarına uygun olarak yaşatılacaktır:

Davulculuk, sepetçilik gibi geleneksel mesleklerin kayıt altına alınmaları için kültürel miras çalışmaları yürütülecek. Kültürel ve tarihsel belleğin oluşması için Roman gruplarının kültürel üretimlerinin [zanaat ürünleri, hikayeler, şarkılar vb] kayıt altına alınması ve bunun için arşivleme çalışmalarının yapılması, üretilen yazınsal görsel işitsel ürünlerin toplumun her kesimiyle buluşturulması, kamu [yerel yönetimler ve merkezi idare] desteğiyle sağlanacak.

Romanlarla farklı toplum kesimlerinin kaynaşmaları, kültürel ürünlerini ve hayatı paylaşabilmeleri için ortak alanların kurulmasını hedefleyen politikalar geliştirilmesi gereklidir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ OLARAK
ROMAN YURTTAŞLARIMIZA

Sözümüz Var!

YAŞAM BİZİM İÇİMİZDE
BİZ ROMAN'IZ
BİZ YAŞAMIN İÇİNDEYİZ

CUMHURİYET HALK PARTİSİ